

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील ३१ शासकीय पोस्टबेसिक आश्रम शाळेत इयत्ता ११ वी व इयत्ता १२वी चे (कला व विज्ञान शाखा) वर्ग सुरु करण्यास मंजूरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय, क्र.शाआशा-१०९६/प्र.क्र.१५६/का.१३

दिनांक : ०९ जुलै, १९९९.

वाचा :- आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्र.आशा-१०९३/प्र.क्र.२९३/का.८(३), दिनांक ५ ऑगस्ट, १९९६.

प्रस्तावना:- महाराष्ट्र राज्यातील डोंगराळ व दुर्गम भागातील आदिवासींमध्ये शिक्षणाचा प्रसार व्हावा या हेतुने शासनाने सन १९७२-७३ पासून "आश्रमशाळा समूह" योजना सुरु केली. या योजनेतर्गत आतापर्यंत राज्यात एकूण ४१० शासकीय आश्रमशाळा व २ आदर्श आश्रमशाळा सुरु करण्यात आलेल्या आहेत. या योजनेतर्गत इयत्ता ७ वी पर्यंतचे वर्ग असलेल्या आश्रमशाळांची "पोस्ट बेसिक" आश्रमशाळेत श्रेणीवाढ करण्याची योजना सन १९७८-७९ पासून सुरु करण्यात आली. त्यानुसार आतापर्यंत एकूण २७३ शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळा सुरु करण्यात आल्या आहेत. या २७३ पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांपैकी २४३ पोस्ट बेसिक आश्रमशाळा इयत्ता १० वी पर्यंत (पूर्णत्वास) पोहोचलेल्या आहेत. सर्व शासकीय आश्रमशाळा/पोस्टबेसिक आश्रमशाळा निवासी शाळा आहेत. आदिवासी विद्यार्थ्यांना उच्च माध्यमिक शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी शासकीय पोस्टबेसिक आश्रमशाळांमध्ये इ. ११ वी व इ. १२ वी चे (कला व विज्ञान शाखेचे) वर्ग सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय :- शासनाने आता आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील १) ठाणे, २) रायगड, ३) धुळे, ४) नंदुरबार, ५) नाशिक, ६) पुणे, ७) जळगाव, ८) अहमदनगर, ९) अमरावती, १०) यवतमाळ, ११) नांदेड, १२) नागपूर, १३) गोंदिया, १४) चंद्रपूर व १५) गडचिरोली या जिल्ह्यांमध्ये कार्यरत असलेल्या शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांपैकी ३१ शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांमध्ये इयत्ता ११ वी व इयत्ता १२ वी चे कला व विज्ञान शाखेचे वर्ग सुरु करण्याचा निर्णय घेतला आहे. शिक्षण आणि क्रीडा विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक एचएससी-१०७६/४१९-२०-२१, दिनांक ६ मे, १९७६ अनुसार घोषित केलेल्या धोरण व १०+२+३ या आकृतीबंधानुसार सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ मध्ये नमूद केलेल्या ३१ शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांमध्ये सन १९९९-२००० या शैक्षणिक वर्षी जुलै, १९९९ पासून इयत्ता ११ वी चे कला व विज्ञान शाखेचे वर्ग सुरु करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. तसेच सदर वर्ग सुरु करण्यासाठी १२४ शिक्षक (कला शाखेसाठी २ व विज्ञान शाखेसाठी २),

L.R.No-20060412/4261900¹

३१ प्रयोगशाळा सहाय्यक, ३१ ग्रंथपाल आणि आश्रमशाळेतील वसतिगृह विभागासाठी ३१ स्वयंपाकी अशी एकूण २१७ पूर्ण वेळ पदे दिनांक २८.२.१९९९ पर्यंतच्या कालावधीसाठी निर्माण करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

तसेच शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळेच्या माध्यमिक मुख्याध्यापक (३१) व पर्यवेक्षक (३१) अशा एकूण ६२ पदांना विशेष वेतन मंजूर करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. (वरील सर्व पदांचा तपशील परिशिष्ट-ब मध्ये दर्शविण्यात आला आहे.)

२. सदर पदे धारण करणारे कर्मचारी त्यांना वेळोवेळी देय असलेले वेतन, महागाई भत्ता व इतर अनुज्ञेय भत्ते मिळण्यास पात्र ठरतील. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी सदर पदे परिच्छेद-१ मध्ये नमूद केलेल्या दि. ६ मे, १९७६ अनुसार भरण्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी.

३. शासकीय आश्रमशाळा/पोस्ट बेसिक आश्रमशाळा निवासी असल्यामुळे तेथील विद्यार्थ्यांना शिक्षणाबरोबर भोजन, निवास, गणवेश, पाठ्यपुस्तके, वहया, इतर शैक्षणिक साहित्य, अंथरुण-पांघरुण इत्यादी सुविधा शासनामार्फत पुरविण्यात येतात. ह्या सर्व सुविधा इयत्ता ११ वी व १२वीच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय राहतील.

४. ३१ शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांमध्ये जुलै, १९९९ पासून सुरु होणा-या इयत्ता ११ वी च्या कला व विज्ञान शाखेच्या वर्गासाठी नविन निर्माण करण्यात येणा-या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वेतनावरील तसेच विद्यार्थ्यांना पुरविण्यात येणा-या सुविधांवरील जुलै, १९९९ चा खर्च शासन जापन, वित्त विभाग क्रमांक: आकनि-१९९९/४५/अर्थसंकल्प-१७, दिनांक ७ जुलै, १९९९ (संगणक क्रमांक ८०००-०४५ -३) अनुसार मंजूर झालेल्या आकस्मिकता निधी अग्रिम रुपये ३२,२२,०००/- (रुपये बत्तीस लक्ष बावीस हजार फक्त) मधून भागविण्यात यावा.

५. वरील खर्च मागणी क्रमांक टि-५, २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांच्या कल्याणावरील खर्च - पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-०२ अनुसूचित जमातीचे कल्याण- २७७ शिक्षण (४) आश्रमशाळा समूह-आदिवासी उपयोजना क्षेत्र (ए) राज्य योजनांतर्गत योजना (२२२५ १५८ २) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. आकस्मिकता निधीतून घेतलेल्या रकमेचा परतावा करण्यासाठी व उर्वरित ११ महिन्यांचा खर्च भागविण्यासाठी जुलै, १९९९ मध्ये होणा-या विधानमंडळाच्या अधिवेशनात पुरवणी मागणी सादर करण्यात आली आहे.

६. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक, यांनी आकस्मिकता निधीतून खर्च करण्यासाठी " आहरण व संवितरण" अधिका-यांकडे रक्कम सुपूर्द करण्यासंबंधीच्या आदेशात, आकस्मिकता निधी अग्रिमातून खर्च करताना सादर करावयाच्या देयकावर " आकस्मिकता निधी अग्रिम शासन जापन, वित्त विभाग क्रमांक: आकनि-१९९९/४५/अर्थसंकल्प-१७, दिनांक ७ जुलै, १९९९ (संगणक क्रमांक ८००० -०४५ -३) अन्वये मंजूर झाले " असे लाल शाईने लिहून अधोरेखित करावे, अशी स्पष्ट सूचना अंतर्भूत करावी. सदर अग्रिमाची पूर्ण रक्कम प्रत्यक्ष खर्च झाल्याची माहिती

सप्टेंबर, १९९९ च्या १५ तारखेपर्यंत वित्त विभाग व आदिवासी विकास विभाग यांना न चुकता पाठवावी.

७. सदरहू शासन निर्णय शालेय शिक्षण विभाग व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक: प्र.क्र. ४९०/९९/व्यय-११, दिनांक ११ जून, १९९९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दि. बा. जोशी)

कार्यासन अधिकारी

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक (१० प्रती)

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे, नाशिक, अमरावती, नागपूर.

महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र (१/२), मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल (लेखा) महाराष्ट्र (१/२), मुंबई/नागपूर.

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.

जिल्हाधिकारी- ठाणे/रायगड/धुळे/नंदुरबार/नाशिक/पुणे/जळगाव/अहमदनगर/अमरावती/यवतमाळ/
नांदेड/नागपूर/गोंदिया/चंद्रपूर/गडचिरोली.

शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद- ठाणे/रायगड/धुळे/नंदुरबार/नाशिक/पुणे/जळगाव/
अहमदनगर/अमरावती/यवतमाळ/नांदेड/नागपूर/गोंदिया/चंद्रपूर/
गडचिरोली

सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.

सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, ५वा मजला, नविन प्रशासन भवन, मुंबई-३२ (२ प्रती)

जिल्हाकोषागारअधिकारी-ठाणे/रायगड/धुळे/नंदुरबार/नाशिक/पुणे/जळगाव/अहमदनगर/अमरावती/
यवतमाळ /नांदेड/नागपूर/गोंदिया/चंद्रपूर/गडचिरोली

शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,

वित्त विभाग (व्यय-११/अर्थसंकल्प-१७), मंत्रालय, मुंबई-३२.

आदिवासी विकास विभागातील सर्व कार्यासने.

खाजगी सचिव, मा.मंत्री/राज्यमंत्री, आदिवासी विकास मंत्रालय, मुंबई-३२.

निवड नस्ती, कार्या-१३, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

परिशिष्ट - अ

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांमध्ये
इयत्ता ११ वी व १२ वी चे वर्ग सुरु करावयाच्या ३१ शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळांची यादी.

जिल्हा	प्रकल्प	शासकीय आश्रमशाळेचे नाव	तालुका
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक			
१) नाशिक	१) नाशिक	१) कोहोर	पेठ
		२) आसरबारी	पेठ
		३) ननाशी	दिंडोरी
	२) कळवण	४) चणकापूर	कळवण
		५) दळवट	कळवण
		६) पळसन	सुरगाणा
२) नंदुरबार	३) नंदुरबार	७) ढोंगसागाळी	नवापूर
		८) लोय	नंदुरबार
	४) तळोदा	९) शिरवे	तळोदा
३) धुळे	--	१०) नवापाडा	साक्री
४) अहमदनगर	५) राजूर	११) केळीरुमनवाडी	अकोले
५) जळगाव	६) यावल	१२) वाघझिरा	यावल
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे			
६) पुणे	७) घोडेगाव	१३) गोहे	आंबेगाव
७) रायगड	८) पेण	१४) पाथरज	कर्जत
८) ठाणे	९) शहापूर	१५) पेंढरघोळ	शहापूर
		१६) मोरोशी	मुरबाड
	१०) जव्हार	१७) विनवळ	जव्हार
		१८) गुहीर	वाडा
	११) डहाणू	१९) तवा	डहाणू
		२०) सवणे	तलासरी
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती			
९) यवतमाळ	१२) पांढरकवडा	२१) हिवरी	यवतमाळ
		२२) कापरा	बाभुळगाव
१०) नांदेड	१३) किनवट	२३) पाटोदा	किनवट
		२४) सारखणी	किनवट
११) अमरावती	१४) धारणी	२५) सुसर्दा	धारणी
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर			
१२) नागपूर	१५) नागपूर	२६) बेलदा	रामटेक
१३) गोंदिया	१६) देवरी	२७) मजीतपूर	गोंदिया
१४) चंद्रपूर	१७) चंद्रपूर	२८) देवाडा	राजुरा
१५) गडचिरोली	१८) गडचिरोली	२९) रांगी	धानोरा
	१९) अहेरी	३०) पेरीमिली	अहेरी
	२०) भामरागड	३१) कसनसूर	एटापल्ली

परिशिष्ट - ब

सन १९९९-२००० या वर्षी इ.११ वी च्या कला व विज्ञान शाखेच्या वर्गासाठी आवश्यक असणारा कर्मचारीवर्ग व त्यांच्या वेतन आणि भत्यासाठी येणा-या खर्चाचा तपशील

पूर्णवेळ पदे

"अ" आश्रमशाळा विभाग

अनु. क्र.	पदनाम	एकूण मंजूर पदे	वेतन श्रेणी रुपये	अभिप्राय
१	शिक्षक	१२४	२०००-६०-२३००-७५-२३७५-दरो-७५-२८२५-दरो-७५५३२००-१००-३३००-दरो-१००-३५००	इयत्ता ११ वीच्या कला व विज्ञान शाखेच्या प्रत्येक इयत्तेसाठी २ याप्रमाणे ६२ वर्गासाठी एकूण १२४ पदे
२	प्रयोगशाळा सहाय्यक	३१	९७५-२५-११५०-दरो-३०-१५४०	इयत्ता ११ वीच्या विज्ञान शाखेच्या ३१ वर्गासाठी प्रत्येकी १ याप्रमाणे ३१ पदे
३	ग्रंथपाल	३१	१२००-३०-१५६०-दरो-४०-२०४०	पो.बे.आश्रमशाळेत ग्रंथपालाचे पद मंजूर नसल्याने माध्यमिक शाळा संहितेनुसार देय असलेले ग्रंथपालाचे पद
	एकूण - अ	१८६		

"ब" वसतिगृह विभाग

४	स्वयंपाकी	३१	७७५-१२-९५५-दरो-१५-१०३०-२०-११५०	७५ विद्यार्थ्यांसाठी १ याप्रमाणे ३१ स्वयंपाक्याची पदे
	एकूण -ब	३१		
	एकूण:अ ब	२१७		

विशेष वेतन द्यावयाची पदे

५	माध्यमिक मुख्याध्यापक	३१	रु.१००/- विशेष वेतन	शासकीय पोस्ट बेसिक आश्रमशाळेच्या माध्यमिक मुख्याध्यापकाकडे इ. ११ वी व १२ वी च्या वर्गाची जबाबदारी सोपविण्यात यावी. त्यासाठी त्यांना दरमहा रु.१००/- विशेष वेतन मंजूर करण्यात यावे.
६	पर्यवेक्षक	३१	रु.८०/- विशेष वेतन	शा.पो.बे.आश्रम शाळेतील वर्गसंख्या १० पेक्षा जास्त होत असल्याने पर्यवेक्षकास रु. ८० विशेष वेतन मंजूर करण्यात यावे. पर्यवेक्षक पद सांभाळणा-या शिक्षकाचे कमी करण्यात आलेले काम इतर ३१ शिक्षकांना देऊन त्यांना १ घडयाळी तासांकरिता रु.१५ प्रमाणे दरमहा रु.३६० मेहनताना मंजूर करण्यात यावा.
	एकूण	६२		
	एकूण	२१७	पूर्णवेळ पदे	
		६२	विशेष वेतन द्यावयाची पदे.	